Protokół XIII posiedzenia Komitetu Rewitalizacji w dniu 9 marca 2023 r.

Miejsce posiedzenia: Centrum OPUS, ul. Narutowicza 8/10

(I piętro, sala konferencyjna)

Data: 9 marca 2023, godz. 16.15

Załączniki do protokołu: lista obecności, prezentacja

W posiedzeniu uczestniczyło 10 członków Komitetu.

Nieobecnych było 8 członków Komitetu (w tym 2 nieobecności usprawiedliwione).

W posiedzeniu Komitetu uczestniczyli również zaproszeni goście: Patrycja Wojtaszczyk oraz Mateusz Szczeciński z Biura Rewitalizacji i Mieszkalnictwa UMŁ .

Tematyka posiedzenia:

1. Harmonogram i zakres zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR)
    a) Ewaluacja rewitalizacji – wstępne wnioski
    b) Uwarunkowania wprowadzania zmian w GPR
    c) Planowane zmiany w zakresie GPR
    d) Harmonogram prac
2. Sprawy różne

Przebieg posiedzenia:

Spotkanie odbyło się w sali konferencyjnej Centrum Opus. W spotkaniu uczestniczyli pani Patrycja Wojtaszczyk oraz pan Mateusz Szczeciński z Biura Rewitalizacji i Mieszkalnictwa, którzy zaprezentowali harmonogram oraz zakres prac dotyczących zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji. Członkowie Komitetu zatwierdzili bez uwag protokół poprzedniego posiedzenia.

Ad 1 a) Ewaluacja rewitalizacji

Ewaluacja rewitalizacji polegała na przeprowadzeniu badania opinii mieszkańców oraz spotkań z różnymi interesariuszami rewitalizacji. Z przebiegu spotkań zostały sporządzone notatki, z badania opinii raport. Oceny dokonywano zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym

- W roku 2022 przeprowadzono badania opinii mieszkańców obszaru rewitalizacji, głównie tych którzy podlegali procesowi relokacji w związku z planowanymi i prowadzonymi inwestycjami.

- W roku 2023 przeprowadzono rozmowy z pracownikami Zarządu Inwestycji Miejskich, warsztaty z członkami Komitetu Rewitalizacji, warsztaty z przedstawicielami NGO.

- Przeanalizowano dane z monitoringu GPR.

Wnioski jakie płyną ze spotkań oraz warsztatów to:

- Widoczna jest poprawa wizerunku centrum miasta
- Mimo dużej skali działań, cele rewitalizacji nie zostały jeszcze osiągnięte
- Nastąpiło ożywienie działań rewitalizacyjnych / sieciowanie / współpraca
- Występują utrudnienia dla mieszkańców wywołane remontami
- Wysoki poziom skomplikowania projektów i procesu rewitalizacji (na wszystkich etapach od projektu po realizację)
- W procesie inwestycyjnym i realizacyjnym, na każdym niemal poziomie (planowanie, organizacja procesu, ubieganie się o środki, rozliczanie) nie sposób było uniknąć efektu zaskoczenia.
- Do realizacji działań rewitalizacyjnych przyłączyły się również inne podmioty, które posiadają niemały udział w osiągnięciu celu i sukcesu (współpraca/sieciowanie/networking ma za zadanie wzmacnianie efektów rewitalizacji).
- Remontowane ulice stanowią znaczny problem i utrudnienie w codziennym funkcjonowaniu. miejscowych i lokalnych biznesów.

Powtarzające się podczas spotkań rekomendacje:

- Stawianie sobie bardziej realnych i konkretnych celów – zarówno w projektach społecznych jak i w inwestycjach.
- Dobre przygotowanie do realizacji projektów – ustalenia własności działek, wczesne wykwaterowania mieszkańców, zaplanowanie działań społecznych od początku realizacji projektów; określenie ryzyk w procesie oraz ich minimalizacja – (kumulacja zamówień na rynku, kumulacja imprez / wydarzeń np. w ramach cross-financingu, kumulacja szkoleń i oferty do tych samych adresatów)
- Konsekwencja w realizacji versus elastyczność
- Dbanie o utrzymanie projektów – w projektach społecznych kontynuacja / współpraca; w projektach inwestycyjnych dbanie o bieżące utrzymanie obiektów i przestrzeni.

Dyrektor Schroniska Młodzieżowego przy ul. Legionów pani Iwona Jędrzejczak zwróciła uwagę na ogromne trudności w funkcjonowaniu schroniska wynikające z remontów dróg w okolicy, jak na przykład obsługa dostaw i usług (pralnia), dojazd na teren wewnętrzny obiektu (brak stabilnego wjazdu, który mimo próśb do Wykonawców remontu nie został wykonany). Pani Dyrektor zwracała również uwagę na zaniechania w dbaniu o porządek na okolicznym terenie. Odbiór śmieci przez służby miejskie jest często niemożliwy. Brak jest również właściwego dialogu i ustaleń miedzy przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą w okolicy ulicy Legionów a Wykonawcami robót. Przedsiębiorcy nie są informowani o etapach prac oraz wynikających z tego tytułu zagrożeniach a co za tym idzie dochodzi do konfliktu interesów.

Poruszono temat wykwatérowań mieszkańców z budynków przeznaczonych do remontu. W trakcie przygotowań do Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi zastanawiano się na jakim etapie powinny one być przeprowadzane, jak miałyby być zintegrowane z realizacją projektów, gdzie należało umieścić

mieszkańców. Łódź nie dysponowała wystarczającą liczbą wolnych mieszkań komunalnych, żeby przeprowadzić wszystkich lokatorów do lokali zamiennych w momencie rozpoczynania procesu inwestycyjnego.

Prowadząc proces rewitalizacji Łódź zebrała na tyle bogate doświadczenia, że kolejne projekty planowane będą z większą dokładnością i przewidywalnością. Prowadzenie inwestycji skomplikowały zapewne m.in. zbliżone terminy naboru wniosków przez Urzędy Marszałkowskie co przełożyło się na kumulację zamówień. Przetargi odbywały się w całej Polsce w tym samym momencie. Wykonawcy składali oferty, stawiając warunki czasami bardzo trudne do zaakceptowania. Wiązało się to z powtarzaniem postępowań przetargowych lub koniecznością zwiększenia środków finansowych. Podobny schemat miał miejsce w projektach społecznych z obszaru aktywizacji społeczno-zawodowej czy zawodowej. Obserwowany był problem ze znalezieniem uczestników projektów. Musimy również pamiętać, że prowadzenie działań przypadło na trudny okres pandemii.

Zwrócono uwagę na problem - konsekwencja w realizacji projektów versus elastyczność w koncepcji, dotyczy to głównie projektów i funkcji społecznych. Działania rewitalizacyjne prowadzone są od kilku lat, w tym czasie często potrzeby społeczności, dla której projektowane były działania zmieniły się. Powstaje pytanie, czy funkcje, które projektowane były dla nieco innej grupy docelowej należy wdrażać zgodnie z projektem czy może dostosowywać do obecnych potrzeb. W funkcjach społecznych zaplanowanych w projektach ROCŁ dokonano kilku zmian, biorąc pod uwagę potrzeby oraz obecne uwarunkowania np. świetlica środowiskowa dla dzieci i młodzieży planowana na Pomorskiej 11 została zamieniona na Centrum Aktywności Lokalnej o profilu senioralnym (w najbliższej okolicy funkcjonuje Centrum Zajęć Pozaszkolnych oraz dwie świetlice prowadzone przez NGO). Podkreślano potrzebę zapewnienia kontynuacji, stałości i ciągłości w realizacji projektów. Wskazywano by realizatorami i operatorami projektów społecznych były organizacje i instytucje połączone ściśle z danym miejscem realizacji projektu.

Ad 1 b) Uwarunkowania wprowadzania zmian w GPR

Zmiana GPR spowodowana jest:

- Nową perspektywą unijną i realizacją nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych
- Zakończeniem bieżącej perspektywy i weryfikacją zrealizowanych oraz zaplanowanych projektów
- Kontraktem programowym dla Województwa Łódzkiego

Pani Patrycja Wojtaszczyk przedstawiła obowiązujące wytyczne z ustawy o rewitalizacji, wytyczne z ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 oraz zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027. Okazuje się, że dokumenty nie są spójne i brak jest na dzień dzisiejszy wytycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego dot. składania projektów np. czy składany projekt rewitalizacyjny powinien znajdować się w obowiązującym (na dzień składania wniosku o dofinansowanie) GPR oraz czy gminny program rewitalizacji musi znajdować się w wykazie GPR.

Otwiera się nowa perspektywa finansowa UE. Miasto Łódź w kontrakcie programowym dla województwa łódzkiego (FEŁ), ma wpisany Projekt 9 ROCŁ. Należy zaznaczyć, iż przy tworzeniu programów dla nowej perspektywy finansowej nie stosuje się ustawy o rewitalizacji a ustawę o zasadach realizacji zadań finansowych. Dokumenty nie są spójne.

Ad c) Planowane zmiany w zakresie GPR

- Cele strategiczne i operacyjne – bez zmian (o ile nie pojawią się sugestie w toku konsultacji)
- Przedsięwzięcia:
  Weryfikacja przedsięwzięć zakończonych
  Lista przedsięwzięć kończących się w perspektywie 2023
  Nowe przedsięwzięcia miejskie
  Nowe przedsięwzięcia zgłoszone przez zewnętrzne podmioty
- Aktualizacja diagnozy – przeniesienie jej do załącznika
- Aktualizacja rozdziału – Powiązania z dokumentami strategicznymi
- Zmiany redakcyjne i aktualizacja kwot w poszczególnych przedsięwzięciach
- Aktualizacja Matrycy powiązań – ujęcie wiązek projektów
- Aktualizacja Podsumowania finansowego oraz harmonogramu
- Zmiany w zakresie planowania przestrzennego – aktualizacja listy mpzp
- Nowa mapa kierunków przekształceń

Pani Patrycja Wojtaszczyk wskazała powyższe zmiany w programie nad którymi będzie pracował Zespół. Zakłada się, że zmianie nie będą podlegały cele strategiczne i operacyjne. Analizie podlegać będą przedsięwzięcia w programie „POWIETRZE" te zakończone i te na ukończeniu. Weryfikacji podlegać będą nowe przedsięwzięcia realizowane przez UMŁ. Powstaje również konieczność przygotowania się do naboru i realizacji nowych przedsięwzięć zewnętrznych zgłoszonych przez podmioty. Zwiększeniu kosztów ulegną projekty społeczne na skutek wprowadzenia drugiego etapu. W wyniku opracowania nowej Strategii rozwoju miasta powstała również lista projektów strategicznych, która dotyczy transportu, kultury i ochrony środowiska. Część z tych projektów wspiera cele rewitalizacji i zapewne zostaną ujęte w nowej wersji GPR. W obowiązującym GPR brakuje zapisów dot. cudzoziemców, ten aspekt powinien zostać ujęty zarówno w kwestii aktywizacji zawodowej, integracyjnej jak i edukacyjnej. Ponadto pod uwagę powinny zostać wzięte obowiązujące dokumenty strategiczne, uporządkowaniu będą podlegać matryce powiązań, celem uniknięcia krzyżowania się przedsięwzięć. Należy dokonać pogrupowania przedsięwzięć według kryterium komplementarności i tego, jak ze sobą współdziałają.

Ad d) Harmonogram :

Pani Patrycja Wojtaszczyk przedstawiła wstępny harmonogram prac nad zmianą GPR. Urząd Marszałkowski kilka tygodni temu upublicznił harmonogram konkursów i niemal wszystkie zostaną otwarte w grudniu 2023 wraz z konkursami na rewitalizację. Projekt 9 ROCŁ prawdopodobnie będzie poza konkursem a jest to jedyny projekt, który musi być wpisany do GPR. Uchwalony przez Radę Miasta dokument (GPR) musi być gotowy w październiku i Projekt 9 już wówczas musi zostać wstępnie zaakceptowany. W chwili obecnej nie wiadomo co będzie w tym Projekcie podlegało finansowaniu. Konsultacje społeczne projektu GPR powinny zostać przeprowadzone na przełomie lipca/sierpnia/września. Urząd Miasta Łodzi będzie występował do Urzędu Marszałkowskiego w związku z wątpliwościami wynikającymi z braku szczegółowych wytycznych. Ponadto występują rozbieżności legislacyjne, które utrudniają prace nad dokumentem. Urząd rozpoczął już akcję informacyjną do potencjalnych beneficjentów wpisujących się w program rewitalizacji o planowanym naborze przedsięwzięć. Wśród beneficjentów nie powinno zabraknąć spółek miejskich. Do przeanalizowania są ponadto projekty 10-20 ROCŁ w których do rozbudowy pozostają projekty

w podobnym obszarze lecz finansowane z innych źródeł będące na styku projektów polityki społecznej i mieszkaniowej.

Ad.2. Przewodnicząca Pani Jolanta Woźnicka zobowiązała się do przygotowania pisma podsumowującego pracę Komitetu II kadencji w roku 2022 ze wskazaniem rekomendacji i skierowanie ich do Pani Prezydent Hanny Zdanowskiej.

Na następnym posiedzeniu Komitet zajmie się zasadami naboru zewnętrznych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Kolejne posiedzenie Komitetu Rewitalizacji odbędzie się w **dniu 13.04.2023 o godz. 16.15,** miejsce zostanie podane w mailu.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Protokółowała

Przewodnicząca Posiedzenia